HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

והא [א] דתאני יקריבו רבי שמעון היא דאמר מביאין קדשים לבית הפסול והא דתני ימותו ר' יהודה היא דאמר [א]טעות מעשר תמורה הויא [ב] קסבר ר' יהודה תמורת מעשר מתה וקסבר ר' יהודה תמורת מעשר מתה והתנן אמרו משום ר"מ אילו היה תמורה לא היה קרב מכלל דרבי יהודה סבר קרב וכי תימא ר"מ למאי דסבירא ליה קאמר והתניא אין בין אחד עשר לשלמים אלא שזה עושה קדושה ליקרב וזה אין עושה קדושה ליקרב דברי ר' יהודה קדוש ליקרב הוא דלא [ג] (הוא) עביד הא איהו גופיה קריב ועוד [ד] דתניא [1]אם מן הבקר לרבות אחד עשר לשלמים יכול שאני מרבה אף התשיעי אמרת וכי הקדש לפניו מקדש או לאחריו מקדש הוי אומר לאחריו מקדש [ה]סתם סיפרא מני רבי יהודה וקתני (א) מן הבקר לרבות אחד עשר לשלמים אלא תרגמה ר' שמעון ברבי אבא קמיה דר' יוחנן במעשר בזמן הזה עסקינן ומשום תקלה אי הכי מאי איריא תרי אפילו חד נמי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא חד [ה] דלית ליה פסידא אבל תרי כיון דנפישי פסידא לישהינהו עד דניפול בהו מומא [ו] וליכלינהו קמ"ל איתמר האומר לשלוחו צא ועשר עלי רב פפי משמיה דרבא אמר קרא לתשיעי עשירי קדוש ולאחד עשר עשירי אינו קדוש ורב פפא [ז] אמר [ב]אפילו קרא לתשיעי עשירי אינו קדוש דאמר ליה [ז]לתקוני שדרתיך ולא לעוותי ומאי שנא מהא דתנן [ג]האומר [ג]לשלוחו צא ותרום תורם כדעת [ח] בעל הבית אם אינו יודע דעתו של בעל הבית תורם בבינונית אחד מנ' פיחת עשרה או הוסיף עשרה תרומתו תרומה אמרי התם [ד]כיון דאיכא דתרים בעין יפה ואיכא דתרים בעין רעה אמר [ט] להכי אמדתיך הכא טעותא היא אמר [י] לא איבעי לך למיטעי:

הדרן עלך מעשר בהמה
וסליקא לה מסכת בכורות

ה) **אין מביאין קדשים לבית הפסול.** שאילו היו קריבים צריך לאוכלן כחומר שבהם דצריך להרים מהם חזה ושוק וליתן לכהנים ומתוך שהכהנים מועטין הן ו) אין נאכל אלא לכהנים שמא לא יהו מצויין אוכלין לאותן חזה ושוק ויפסלו בלינה לאחר שני ימים ולילה אחד והשתא מביא אחד מהם שהוא מעשר לבית הפסול דהא מעשר ודאי אינו צריך הרמת חזה ושוק לכהנים אלא הכל נאכל לכל אדם ומצויין לו אוכלין הרבה ולא ליתי לעולם לידי פסול לינה. במס' זבחים פ' כל הזבחים שנתערבו (דף עה:) גמרי' פלוגתא דר"ש ורבנן דתנן אשם שנתערב בשלמים ר"ש אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכל כחמור שבהן אמרו לו אין מביאים קדשים לבית הפסול: **תמורה הויא.** ותמורת מעשר אינה קריבה אלא מתה: **למאי דס"ל.** דה"ק לדידי דס"ל דתמורת מעשר אינה קריבה ז) לאו תמורה היא דאילו היה תמורה לא היה קרב: **אין בין אחד עשר.** שקראו מעשר לשלמים דעלמא אלא שזה עושה תמורתו ליקרב שהשלמים עושים תמורה ותמורתן קריבה אבל אחד עשר אין עושה תמורה ליקרב דסבר ר' יהודה דטעות מעשר הויא תמורה ואין תמורה עושה תמורה והאי ליקרב בתרא לא נקט אלא משום דיוקא הא איהו גופיה קרב שלמים: **דתניא אם מן הבקר.** אם זבח שלמים קרבנו מן הבקר וגו': **לפניו.** קודש ח) שהוא עצמו קדוש מסתברא דאינו עושה תמורה אלא לאחר שהוא קדוש: **תרגמה.** להא דקתני ימותו: **בזמן הזה.** דלא ס"ל הא דרב הונא דאמר בריש פירקין ט) דהאידנא לא נהוג מעשר גזירה משום לקוח ויתום ולהכי אין מניחין אותו לרעות עד שיפול בו מום דדלמא אדהכי והכי אתי בהו לידי תקלה לידי גיזה ועבודה או אתי לשוחטן בלא מום הלכך כונסן לכיפה וימותו שם מאליהם: **מאי איריא תרי.** כי יצאו שנים בעשירי וקראן עשירי: **קרא לתשיעי עשירי קדוש.** דלא מפסיד ליה כלל ואוכלו במומו: **אינו קדוש.** דכיון דשלמים הוא מפסידו חזה ושוק דמטי לחלק כהנים ומצי א"ל להפסידני לא שויתיך שליח: **ולא לעוותי.** והיינו עיוות שצריך לו להמתין עד שתומם ועוד שאסור לגוזה ולעבוד בה: **פיחת עשרה.** שתרם אחת מארבעים בעין יפה: **להכי אמדתיך.** שאמדתי בדעתי שכך היה רצונך לתרום כמה שתרמתי: **לא איבעיא לך למיטעי.** הלכך לא כלום הוא אותו טעות: הדרן עלך מעשר בהמה

רש"י כת"י

י) **בת אחת תרוייהו קדשי.** ואפילו י"א דהא מרישא לא שמעינן שהרי תשיעי קדוש בלא עקירות י' אבל יצאו ב' בי' הו"א דלא נתקדש הי"א אפילו קראו י' משום די"א בעי עקירת שם עשירי: **להא שמעת.** יצאו ב' בי' וקרא י' דב' קדושים: **י' ולא דבר.** וקרא לי"א עשירי דודאי לא קדש הואיל ולא נעקר שם עשירי ובת אחת לא הוי דנימא מגו דחייל אא' חייל נמי אאידך: **דאי לא תימא הכי.** דבת אחת תרוייהו קדושים: **ולא קדש.** דאי קדש הוי הקודש י' והי"א חולין דלא נעקר שם י' והוי עשירי וחולין מעורבין אם אינו מכירן: **וקרייה י"א.** ואיכא עקירה ומיהו י' גמור הויא י' די' קדוש מאליו: **והדר איערוב וקראן עשירי.** ואין ידוע איזה מהם היה קודש דלהוי איהו י' והאי ליקרב שלמים כדין י"א הלכך מעורבין הן ודינן מפורש לקמן דפליגי ביה: **דהדר איערוב.** ויצאו כאחת ורבותא קמ"ל דאע"ג דקרייה לי' נמי י' קדוש י"א הואיל ומעיקרא מיהת איעקר שם י': **וכמאן.** הא דקחשיב עקירה בי' כי קרייה י"א דלא כרבי לקמן. ואי קשיה לוקמא כגון דקרייה להאיך דקדים דאפיק רישיה ט' לד"ה הויא עקירה הא לא קשיא דהואיל וקריי' לט' ט' ותו לא הוי עקירה או קרייה לי' ט' דתרי זמני ט' לאו כלום הוא: **כי אמר רבי.** עקירה י"א לא הויא עקירה היכא דלית ליה אכתי בהמות טובא לעשר דאמרי' האי דקרייה י"א חד עישורא קאמר כלומר הרי אחד מן המעשרות שהפריש מדיר זה וי' קרייה הכא דלית ליה טפי דתו ל"ל למימר הוי מעשר אחד הלא אין כאן עישור ב' אלא ודאי י"א קרייה (והלא בעיקר תלמודא קא פריך ליה): **יצאו ב' בעשירי.** וקרא י' ירעו ויאכלו במומן: **יקרבו.** בשלמים דשלמים טעונים סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק כר"מ במנחות כ) ומעשר לא הלכך אי קרבי תרוייהו מעשרי אשתכח דגרע לי"א דהא דיניה קרב שלמים וליתן חזה ושוק לכהן כיון דלא ידע הי מנייהו הוי י"א הלכך קרבי תרוייהו שלמים: **רבנן הוא.** דפליגי על ר"ש דאמרי אין מביאין קדשים לבית הפסול לשריפה שלא כדין והכא כי קרב המעשר שלמים ויהיב תרי זמני חזה ושוק לכהן ואינו נאכל אלא לכהנים ושמא לא ימצאו כהנים הרבה לאכול ולא יאכל לב' ימים ולילה אחד וישרפום משום נותר. ופלוגתא דר"ש ורבנן בפ' כל הזבחים ל) דקתני אשם שנתערב בזבחים ר"ש אומר ב' ישחטו בצפון ויאכלו כחמור שבהם והיינו ליום ולילה כדין אשם אמרו לו אין מביאין אשם לבית הפסול שמא לא יאכלו ליום ולילה אחד מ): **והתנן אמרו לו משום ר"מ.** לר"י אלו היה תמורה לא היה קרב דמכלל דלר"י קרב י"א שלמים דאי לא מאי מהדר ליה. וכ"ת לר"מ למאי [דס"ל] קאמר דה"ק לדידיה דס"ל דקרב שלמים מש"ה עביד תמורה היא דאלו היה תמורה לא היה קרב: **שזה עושה קדושה ליקרב.** שלמים עושים בהמה אחרת קדושה ליקרב אם המירה בהם וזה י"א אין עושין בהמה אחרת ליקרב דס"ל כי טעמיה נ) דתמורת מעשר תמורה הוא ואין תמורה עושה תמורה: **אם מן הבקר.** גבי שלמים כתיב בויקרא וקרא יתירא הוא דכתיב למטה ואם מן הצאן קרבנו ממילא ידעי' דלעיל מיירי בבקר אלא ה' דהבקר לרבות י"א לשלמים אם קראו עשירי: **הקדש לפניו מקדש.** (הקדיש) המתפיס (תמימים) [בהמה] א' בתמורה לפניו מקדש קודם שהוא עצמו קדוש או לאחריו מקדש לאחר שהוא עצמו קדוש הוי אומר לאחריו מקדש ולא לפניו וטעות מעשר תמורה הוא הלכך י' שעדיין עצמו לא קידש היאך עושה את הט' קדוש גמור ליקרב. והך ברייתא בת"כ ס) וסתם ספרא ר"י פ' אלו הן הנחנקין ע): **בזמן הזה.** דאין ראוי להקריב ומשום תקלה דלא ליתו למיכליה בלא מום לא אמרינן ירעו אלא ימותו: **לישדינהו.** וישליכם לרעי' עד דנפיל ביה מומא: **קרא.** השליח לט' י' קדוש דהא לא אפסדיה מידי שהרי במומן יאכלו: **לי"א עשירי אינו קדוש.** דאפסדיה אימורין חזה ושוק דבעי לאותבינהו לכהן הלכך א"ל לא לעוותי שדרתיך ולדעת כן לאו שלוחי אתה: **אינו קדוש.** דהאי נמי לעוותי הוא דבעי לאמתוני עד שיומם: **כדעת בה"ב.** כפי שהשליח יודע דעת ב"ה אם עינו יפה תורם אחד ממ' ואם עינו רעה אחד מס' לתרומה גדולה שכך שיערו חכמים: **פיחת עשרה.** שתרם פ) א' ממ' בעין יפה או הוסיף שתרם אחד מס' תרומתו תרומה ואמאי לימא ליה כי פיחת עשרה והפסידו לא לעוותי שדרתיך:

והא דתניא יקריבו ר' שמעון [יא] דאמר מביאין קדשים לבית הפסול. ואע"ג דשלמים טעונין סמיכה ומעשר אין טעון סמיכה כדתנן במנחות (דף צג.) כיון דסמיכה לא מעכבא לא חיישינן [יב] ובפרק תמיד נשחט (פסחים דף סג. ושם) אמר כל הזבחים ערל וטמא משלחין קרבנותיהן ליכא לאוקמא בבכור ומעשר דהא כל הזבחים קאמר [יג] ובפ' שני נזירים (נזיר נז.) נמי תנן שניהם מביאים קרבן על תנאי ובמס' שקלים (דף יא:) נמי תנן [יד] בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר זכרים עולות נקבות זבחי שלמים [טו] צ) וטעונה סמיכה ולא משמע דאיירי ק) במצאוה בעלים מדקתני עלה בראשונה היו ממשכנין [טז] מוצאיה להביא נסכים ויורש מביא קרבן אביו אע"ג שאינו סומך ובפ' התערובות נמי מביא אשמו ולוגו ואותו אשם טעון סמיכה והיא סמיכה ר) באקופי דלא גמורה היא למ"ד סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא ובגברא איירי כדמוכח בתוספתא ופ"ג דמו"ק (דף טו: ושם) אמר [יז] אבל אינו משלח קרבנותיו דכתיב שלמים כשהוא שלם ולא כשהוא חסר אבל אי לאו קרא היה משלח [יח] ואומר התם מנודה מהו שישלח קרבנותיו ת"ש כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנודין היו ושלחו קרבנותיהן ובפ' בתרא דמנחות (דף קז.) תנן פירשתי מן הבקר ואיני יודע מה ש) מביא פר ועגל [יט] ובגמ' גבי ששה לנדבה אחד ת) פר ועגל ובפ' כל המנחות באות מצה (שם סג: ושם ד"ה וכן) השולח קרבנותיו ממדה"י [כ] היה כהן מניף על ידו מדקתני מניף [כא] בשלמים איירי דבעו סמיכה וליכא לאוקמא בקרבן נשים דהא קתני ליה רישא והאשה כהן מניף על ידה בכל הני משמע דלא חיישי' לסמיכה וקשה דבפ' כ"ה (גיטין כח: ושם ד"ה והא) גבי השולח חטאתו ממדה"י כו' פריך [כב] א) והא בעי סמיכה ומשני בעוף או בקרבן נשים ובפ' האשה (פסחים דף פט.) תנן חמשה שנתערבו עורות פסחיהם ונמלא יבלת באחד מהם פטורים לעשות שני ולא מייתי מותר פסח על תנאי מטעם סמיכה משום דפסח אינו טעון סמיכה ומותר פסח טעון סמיכה ולא התירוהו להקריב בלא סמיכה ואע"ג דאיכא בפסח חיוב כרת ובפ' התערובות (זבחים עד: ושם ד"ה והא) נמי תנן נתערבו קדשים בקדשים מין במינו יקרב לשם מה שהוא ופריך והא בעי סמיכה ומשני בקרבן נשים וצ"ל [כג] קרבן שאין לו תקנה ברעייה ואזלא למיתה [כד] יקריבוהו בלא סמיכה אבל יש לו תקנה ברעייה [כה] אסור להקריבו בלא סמיכה ולכך בההיא דשקלים וביורש קרב בלא סמיכה אבל [כו] קדשים בקדשים יש להם תקנה ברעייה וכה"ג נמי מפליג התם גבי אשם [כז] דאית ליה תקנה ברעייה וההיא דמביא אשמו ולוגו ב) אמר התם לתקוני גברא שאני [כח] וההיא דאבל ומנודה איכא לאוקמה בעוף או בקרבן נשים ומה ששלחו ישראל קרבנותיהן במדבר בתמיד שבכל יום קאמר וההיא דפר ועגל בקייץ למזבח [כט] וערל וטמא שאני דלאו בני סמיכה ניהו ערל א"א להמתין עד שימול כגון שמתו אחיו מחמת מילה וטמא כגון זב ומצורע ג) בקרבן הקבוע לו כגון עולת ראייה וחגיגה ד) (או כגון) שעובר עלייהו בבל תאחר וההיא דכהן מניף על ידו בערל וטמא ויורש וכדר' יהודה דאמר יורש אינו סומך והא דשמעתין וההיא דשניהם מביאין חטאת אחת וההיא דנזיר שמביאין על תנאי שאני התם דבתחלת הפרשת הקרבנות לאו בני סמיכה ניהו [ל] דא"א לעשות בהן סמיכה ועוד י"ל הך דשמעתין כל חד בשעת הקרבתו שמא לא מחייב בסמיכה ולא דמי לקרבן שהוא בר סמיכה [לא] וא"ת היכי קרבי הכא כיון דאין מתנות מעשר ושלמים שוה שזה [לב] מתן ארבע וזה מתן אחת ומיהו י"ל פלוגתא היא בפ' תערובת (שם דף פ.) נתערבו מתן ארבע במתן אחת ר"א אומר ינתנו במתן ד' ר' יהושע אומר במתן אחת דלכל הניתנים ה) במתן ד' שנתנן במתן אחת [לג] יצא דר"א סבר מסיק להו לשם עלים מיהו בההוא [לד] פסקא משמע דר"ש אית ליה דר"א גבי למחרת מביא ו) אשמו דמסיק להו לשם עלים: **במעשר** בזה"ז. בריש פירקין (דף נג.) מסקינן אינו נוהג בזמן הזה משום תקלה ומ"מ אם עישר חל עליו שם מעשר: **לתשיעי י'** קדוש. קסבר רב פפי דלא שייך כאן לתקוני שדרתיך ולא לעוותי כיון דנאכל במומו אע"פ שצריך להמתין עד שיומם ואסור בגיזה ועבודה א"נ היינו טעמא דאחד עשר לרב פפי משעה שילא עשירי עבדיה לשליחותיה דעשירי מאליו קדוש: **הדרן עלך מעשר בהמה וסליקא לה מסכת בכורות**

מסורת הש"ס

א) [שבת קלז. עירובין נו: יומא מח. קדושין נג. סנהדרין פו. שבועות יג. כריתות כב.], ב) [קדושין מב: וש"נ], ג) תרומות פ"ד מ"ד כתובות לט: ק. תוספ' דתרומות פ"ה ה"ה קדושין מא., ד) [כתובות ק.], ה) [שייך לעמ' הקודם], ו) ואין נאכל. נ"ק, ז) [דטעות מעשר קריבה רש"ש], ח) קודם, ט) לעיל דף נג., י) [מכאן שייך עוד לעמ' הקודם], כ) לפנינו לא נמצא במנחות פלוגתא דר"מ וחכמים בזה וצ"ע, ל) [דף עה:], מ) ע"כ שייך לעמוד הקודם, נ) [נלע"ל דטעות], ס) [ויקרא פרק טז], ע) [סנהדרין פו.], פ) וכן פירש בקדושין מח: ועי"ש בתוס' ד"ה פיחת, צ) והא טעונה. נ"ק, ק) כשמצאום. נ"ק, ר) ע"כ בהקפת יד ולא בסמיכה גמורה וכו'. נ"ק, ש) פירשתי מביא. נ"ק, ת) מהם לפר וא' מהם לעגל. נ"ק, א) והיכי עביד הכי והא בעי. נ"ק, ב) עמו התם. נ"ק, ג) א"נ בקרבן. נ"ק, ד) נ"ק מ"ו, ה) על מזבח החיצון שנתן במתנה אחת כיפר ור"א סבר דמסיק להו לשם מים מיהו. נ"ק, ו) אשמו כו' ומסיק דמסיק כו'. נ"ק,

◆

תורה אור השלם

1. וְאִם זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב אִם זָכָר אִם נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְיָ: ויקרא ג א

◆

הגהות הב"ח

(א) גמרא וקתני אם מן הבקר:

◆

מוסף רש"י

סתם סיפרא מני ר' יהודה. והא סתם סיפרא הוא דבתורת כהנים תניא לה (שבת קלז.). **תורם כדעת בעל הבית.** לפי מה שהוא מכיר בעל הבית אם עינו יפה או עינו רעה, עין יפה אחד מארבעים, עין רעה אחד מששים, שהתרומה לא נאמר בה שיעור מפורש, אלא ראשית דגנך, ואפילו כל שהוא (קדושין מא. וכעי"ז כתובות צט:).

הדרן עלך מסכת בכורות

◆

שיטה מקובצת

[א] דתני יקרבו אות י' נמחק: [ב] הויא וסבר ר"י: [ג] תי' הוא נמחק: [ד] תניא אות ד' נמחק: [ה] חד דלא נפיש פסידא: [ו] מומא דליכלינהו אות ו' נמחק: [ז] ור"פ משמיה דרבא אמר: [ח] כדעת של בעל הבית: [ט] אמר ליה להכי: [י] אמר ליה לא: [יא] שמעון היא דאמר: [יב] לא חיישינן וכן אשכח בכמה מקומות דלא חשו על הסמיכה כדאמרינן בפ' תמיד: [יג] קאמר ובכריתות בפ' דם שחיטה דתנן ושניהם מביאין חטאת אחד ובנזיר פ' שני וכו': [יד] תנן ומייתי ליה בפ' האיש מקדש בהמה: [טו] שלמים והתם בעי סמיכה: [טז] ממשכנין את מוצאה להביא נסכים כו' ויורש שמביא קרבן כו' סומך בו ובפ' התערובות נמי אמרינן מביא כו' סמיכה ע"כ באקופי ידי' ולא בסמיכה גמורה: [יז] אמר דאבל אינו: [יח] משלח וכן הא דבעי התם כו' קרבנותיו וקאמר ת"ש: [יט] ועגל וקאמר בגמ' גבי ששה לנדבה דאחד מהם לפר ועגל ובפ' כו' באות מצה דאמרי' השולח: [כ] תיבת היה נמחק: [כא] מניף אלמא בשלמים: [כב] פריך בגמרא והא בעי סמיכה כו' נשים ובפסחים פ' האשה: [כג] וצ"ל דקרבן: [כד] למיתה אם לא יקריבהו בלא סמיכה. ותיבת אבל יש לו תקנה ברעייה נמחק: [כה] מותר להקריבו: [כו] אבל בתערובת קדשים וכו': [כז] אשם משום דאית ליה כו' וההיא דמביא: [כח] שאני כדקאמר נמי התם עלה דההיא דאבל: [כט] למזבח שהוא לנדבת צבור ולא בעי סמיכה: [ל] נינהו וא"א לעשות כו' י"ל דשאני הך דשמעתין דכל חד: [לא] סמיכה ודאי דאין להקריב בלא סמיכה וא"ת: [לב] שזה שתי מתנות שהן ארבע וזה כו' י"ל דפלוגתא: [לג] אחת כפר הלכך לר' יהושע ינתנו במתן אחת ור"א סבר במתן ארבע דמסיק להו לשם מים כו': [לד] בההוא פרקא נמי משמע דר"ש אית ליה דר"א דמסיק להו לשם עצים גבי ההיא דאמר ר"ש למחרת:

עין משפט
נר מצוה

נט א מיי' פ"ח מהל' בכורות הלכה ג וכאידך מ"ד:

ס ב מיי' שם (טור י"ד סימן שלא):

סא ג מיי' פ"ד מהל' תרומות הלכה ז (טור שם):

◆

רבינו גרשום

קדשים לבית הפסול: וסבר ר' יהודה תמורת מעשר מתה. כתמורת חטאת: וכי תימא לר"מ למאי דסבירא ליה. לנפשיה קאמר דלר"מ קרבה ולר"י מתה: אין בין אחד עשר לשלמים. דעלמא אלא שזה שלמים דעלמא עושה קדושה ליקרב. שמתפיסין חולין תמורתו ליקרב תחתיהן ואחד עשר אין תמורתו קרבה: הא איהו גופיה קרב. אע"ג דאמר תמורה כדקאמר וכי יש תמורה כו': הבקר לרבות אחד עשר שקרב לשלמים הבקר דכתיב גבי שלמים דכתיב אם זבח שלמים קרבנו מן הבקר ה' יתירא: אף התשיעי. לשלמים: וכי הקדש לפניו מקדש. כלומר קודם שהוא עצמו יהא קדוש היאך מקדש לפניו להכי תשיעי לא מקדש אבל אחד עשר דהיינו לאחריו מקדש: אלא תרגמא. הא דתניא ימותו במעשר בזמן הזה ומשום תקלה דלא לישדי ביה מום: קרא לתשיעי עשירי קדוש. דהא יכול לאוכלו כולו לאחר שיפול בו מום בלא פדיון: לאחד עשר עשירי אינו קדוש. הואיל ומפסידו חזה ושוק שלו ואי משהי ליה עד שיפול בו מום צריך פדייה ולא עשה שליחותו: ולא לעוותי שאינו יכול לאוכלו תם: כדעתו של בעל הבית. לפי מה שמכיר דעתו של בעל הבית אם הוא עין יפה או לא שהרי אמרו עין יפה אחד מארבעים בינונית אחד מחמשים עין רעה אחד מששים דכתיב כן תרימו גם אתם לדעתכם: [פיחת עשרה או הוסיף] עשרה תרומתו תרומה משום דאיכא דתרים הכי ואיכא דתרים הכי מצי למימר בהכי אמדתיך שכך הוא דעתך לתרום ואית דתרים הכי הלכך תרומתו תרומה אבל הכא גבי מעשר מצי אמר ליה בעל הבית לא איבעיא לך למטעא אלא הוה לך למקרא לעשירי ודאי עשירי:

הדרן עלך מעשר בהמה

באלו שש הלכות כבית שמאי. בש"א נוטלין לידים ואח"כ מכבדין את הבית ובה"א כו' והלכה כב"ש דאמר ר' יצחק בן חנניה אמר רב הונא בכולה מתנית' הל' כב"ה לבר מהא כב"ש: שניה מי שאכל ושכח ולא בירך בש"א יחזור למקומו ויברך ובה"א יברך במקום שנזכר והלכה כב"ש דקי"ל יש דברים הטעונין ברכה לאחריהן במקומן ומאי ניהו פת: שלישית סוכה שאין בה ד' אמות אלא מחזקת ראשו ורובו ושלחנו ואמר ר' הונא (סוכה דף ג ע"א) הל' צריכה שתהא מחזקת ראשו ורובו ושולחנו א"ל ר' אבא כמאן כב"ש א"ל אלא כמאן וא"ד דאמר לך מני ב"ש היא לא תזוז מינה ואמרינן בתר קושיין בתרתי פליגי בסוכה גדולה ובסוכה קטנה והלכה כב"ש בסוכה קטנה כדאמר רב שמואל אמר רב כהנא ולית הלכתא כב"ש בסוכה גדולה: ושתים בהתכלת כמה חוטין הוא נותן בש"א ד' ובה"א ג' כמה תהא משולשלת בש"א ד' אצבעות ובה"א ג' והל' כב"ש בשתיהן דא"ר פפא הלכתא ד' בתוך ג' משולשת ד': ששית סדין בציצית בית שמאי פוטרין ובית הלל מחייבין אף על פי שאנו אומרים הלכה כדברי בית הלל הא אמר רבא גזרה משום כסות לילה הלכה כבית שמאי וכן הלכתא: